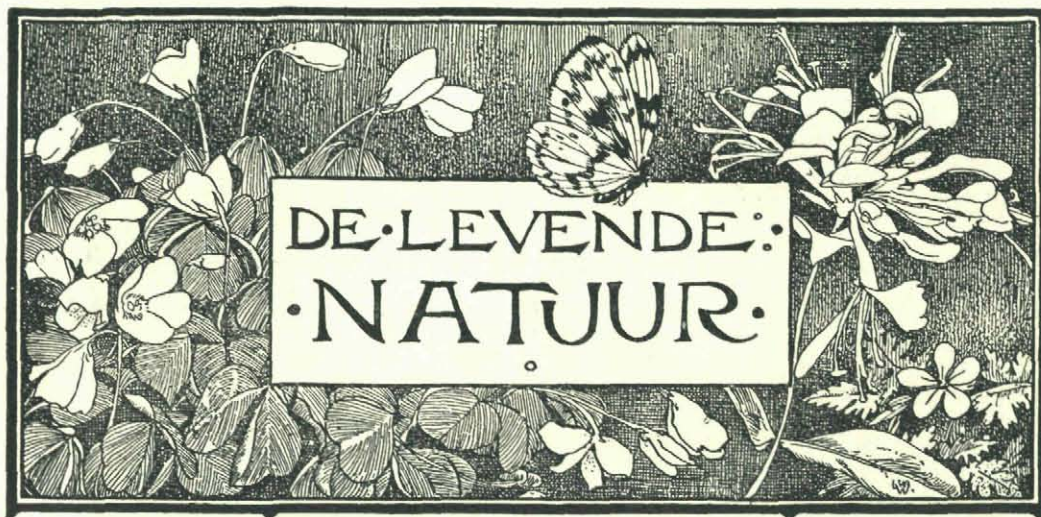

AUGUSTUS 1949

JAARGANG LII, AFL. 8

NEDERLANDS TIJDSCHRIFT VOOR VELDBIOLOGIE

OPGERICHT DOOR E. HEIMANS, J. JASPERS JR EN JAC. P. THIJSSE

Nadruk verboden

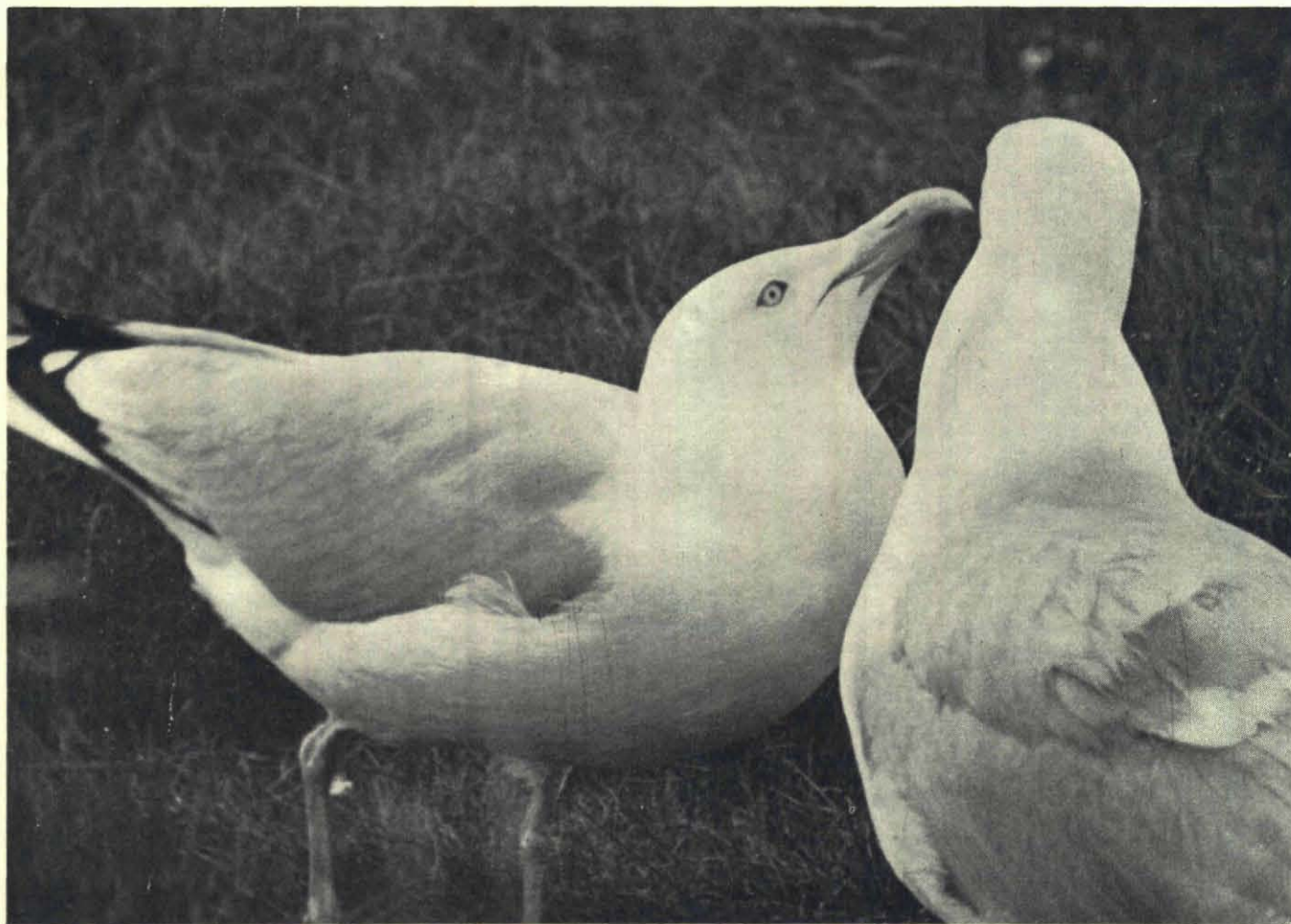
Redactie: Prof. Dr J. HEIMANS, Amsterdam-Zuid, Leonardostraat 10,
bijgestaan door Prof. Dr N. TINBERGEN, Leiden en Dr J. WILCKE, Wageningen.

Administratie: W. VERSLUYS - 2e Oosterparkstraat 221—223 - Amsterdam-(O).

EEN GELUKKIG SNAPSHOT

Oude liefde roest niet, en ik voelde me dan ook de koning te rijk toen ik laatst weer rustig in mijn kubieke-meter-tentje in de zilvermeeuwenkolonie op de Bosplaat zat. Met Thijsse getuig ik: „'t Is niet te zeggen hoe heerlijk het is om ongezien te vertoeven in een vogelkolonie en de dieren te zien leven zonder angst of bezorgdheid.” Het akelige zenuwachtige „gekokkel” van de angstig rondvliegende meeuwen is, voor wie de dieren in hun doen en laten een beetje nader kent, hoogst enerverend en betrekkelijk oninteressant. Wat een verschil met het tafereel dat je te zien krijgt vanuit je schuilhutje wanneer de rust weergekeerd is!

Overal gaan de meeuwen weer op hun nesten zitten, op sommige nesten een mannetje, op andere een vrouwtje, afhankelijk van wie nu net de beurt heeft. De echtgenoten, voor zover aanwezig, stellen zich op hun vaste, helemaal platgetrapte rustplaatsen op. Eén gaat er op mijn tentje zitten, het zakt door, zó diep, dat mijn hoofd in het gedrang komt. Al te goed is buurmans gek, en ik geef hem dan ook een paar vriendelijke maar dringende opstoppers tegen zijn gezwemvliesde poten, waarop hij naar een hoek van het tentje tippelt. Daar gaat hij rustig liggen. Bij sociale vogels

Een paartje zilvermeeuwen. Het wijfje bedelt om voedsel bij het mannetje. Terschelling, juni 1949.

Foto N. Tinbergen.

EEN GELUKKIG SNAPSHOT

143

werkt zo iets als een vlag, die beduidt: „alles veilig”, en ik verleen hem dan ook graag verder gastvrijheid.

Op een meter of tien van me af liggen een vijftal nesten tussen de hoge helm. Ik kan de broedende vogels niet zien; ze zitten helemaal verborgen, maar bij twee der nesten zijn de mannetjes vrij. Prompt hebben ze onenigheid over hun grens, en geruime tijd brengen ze door met elkaar te bedreigen. Op een andere plek staat een echtpaar met kleine kuikens; het gezinsleven is kostelijk om te zien. Nu de zon doorkomt, kruipen de kuikens in de schaduw van een der ouden. Ongeveer om het uur worden ze gevoerd met halfverteerde vis die de oude uitbraakt en hun bij kleine brokjes voorhoudt. Af en toe levert de vader slag met vreemde meeuwen die te dicht bij de jongen komen.

Vlak bij mijn tentje, zó dichtbij dat ik de dieren niet eens in hun geheel op het matglas van mijn camera kan krijgen, huist een paartje dat onlangs zijn eieren verloren heeft. De eerste dagen na dit ongeval dangelde deze meeuwen maar zo'n beetje in de buurt rond. Ze vulden hun tijd met slapen, veren poetsen, vechten tegen andere meeuwen, en korte uitstapjes naar wad of strand. Maar nu zie ik de eerste tekenen van het opnieuw ontwaken van de voortplantingsdrang; ze gaan een nieuw broedsel opzetten. Bij de meeuwen begint dat met een eigenaardige handelwijze: het wijfje gaat bij het mannetje om voedsel bedelen. Hierbij maakt ze dezelfde bewegingen die een jonge meeuw maakt als hij bij zijn ouders om voer bedelt. Ze trekt de hals in (bij meeuwen in tegenstelling met het uitrekken van de hals een teken van vriendelijke gezindheid) en gaat, telkens even met de kop omhoog wippend, voor het mannetje heen en weer lopen. Af en toe pikt ze naar zijn snavel of trekt er zelfs aan. Elke keer „kopwippen” gaat gepaard met een welluidende roep, waarin je de infantiele bedelroep nog kunt herkennen. Het mannetje kan dit alles niet weerstaan; hij strekt zijn hals, draait zijn kop heen en weer, en als het wijfje volhoudt, zie je opeens een dikke bobbel in de hals van de man verschijnen. Even later buigt hij de kop omlaag en braakt een grote vis uit. Gulzig valt het wijfje hierop aan, en in een wip is het hapje verdwenen. Manlief helpt de restjes oppikken.

De bijgevoegde foto laat een moment uit deze scène zien. Het wijfje is juist geknipt op het ogenblik dat haar kop even omhoog wijst, zodat de karakteristieke bedelhouding goed uitkomt; van het mannetje kon ik met de beste wil van de wereld niet meer op de foto krijgen dan de bobbel in zijn hals!

N. TINBERGEN.

ZILTE PLANTENGEMEENSCHAPPEN OP VLIELAND

Verschillende van deze gezelschappen lenen zich bij uitstek goed, om als scherp omlinnde groep te worden besproken, met betrekking tot haar aangepast zijn aan een bepaalde bodemchemische toestand. Halophyten dus of zoutplanten, meer of minder extreem naarmate zij op meer of minder slikhoudende resp. zandhoudende bodem voorkomen; de meest uitgesproken zoutplanten staan n.l. op